

İTÜ
DERS KATALOG FORMU
(COURSE CATALOGUE FORM)

Dersin Adı			Course Name			
Kuantum Mekaniği III			Quantum Mechanics III			
Kodu (Code)	Yarıyılı (Semester)	Kredisi (Local Credits)	AKTS Kredisi (ECTS Credits)	Ders Uygulaması, Saat/Hafta (Course Implementation, Hours/Week)		
				Ders (Theoretical)	Uygulama (Tutorial)	Laboratuvar (Laboratory)
FIZ 453/ FIZ 453E	7	3	4	3	0	0
Bölüm / Program (Department/Program)	Fizik Mühendisliği / %30 ve %100 İngilizce Fizik Mühendisliği Programı (Physics Engineering Department / 30% and 100% English Program of Physics Engineering)					
Dersin Türü (Course Type)	Seçmeli Elective	Dersin Dili (Course Language)	Türkçe / İngilizce (Turkish/English)			
Dersin Önkoşulları (Course Prerequisites)	FIZ352 VEYA FIZ 352E					
Dersin mesleki bileşene katkısı, % (Course Category by Content, %)	Temel Bilim (Basic Sciences)	Temel Mühendislik (Engineering Science)	Mühendislik Tasarım (Engineering Design)	İnsan ve Toplum Bilim (General Education)		
	40%	-	%60	-		
Dersin İçeriği (Course Description)	<p>Varyasyonel Yaklaşım: Helyum atomu, hidrojen molekülü iyonu. WKB Yaklaşım: "Klasik" bölge, tünelleme. Zamana Bağlı Tedirgeme Kuramı: İki düzeyli sistemler, harmonik tedirgeme, kendiliğinden ışınım, adiabatik yaklaşım, Berry fazı . Saçılma: Kısmi dalga analizi, faz kaymaları, Born yaklaşımı, iki parçacık saçılması. Görelilik quantum mekaniğine giriş, Klein-Gordon denklemi. Dirac denklemi, Dirac parçacığının elektromanyetik etkileşmesi.</p> <p>The variational principle: Helium atom, the hydrogen molecule ion. The WKB approximation. The "classical" region, tunneling. Time dependent perturbation theory: Two-level systems, harmonic perturbation, spontaneous emission, adiabatic approximation, Berry phase. Scattering: partial wave analysis, phase shifts, Born approximation, two particle scattering. Introduction to relativistic quantum mechanics, Klein-Gordon equation. Dirac equation, electromagnetic interaction of the Dirac particle.</p>					
Dersin Amacı (Course Objectives)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Quantum mekaniğinde kullanılan yaklaşık hesap yöntemlerinin öğrenilmesi 2. Kendiliğinden ışınım ve soğurulma olaylarının zamana bağlı tedirgeme kuramıyla anlaşılması 3. Parçacık saçılmasını analiz etme yöntemlerinin öğrenilmesi 4. Görelilik quantum mekaniğinin tanıtılması, denklemlerinin çözülmesi ve yorumlanması <ol style="list-style-type: none"> 1. To learn how to use approximation methods used in quantum mechanics 2. To understand spontaneous emission and absorption of radiation using time dependent perturbation theory . 3. To learn the methods for analyzing the scattering of particles 4. To introduce the relativistic quantum mechanics, solutions of the equations and their interpretations					
Dersin Öğrenme Çıktıları (Course Learning Outcomes)	<p>Bu dersi başarılı bir şekilde tamamlayan öğrenciler</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. quantum mekaniğinde tam çözümü bulunamayan sistemlere yaklaşıklık yöntemini uygulayabilecektir 2. lazerin de temelini oluşturan kendiliğinden ışınım ve soğurulma olaylarını yorumlayabilecektir 3. parçacık saçılmalarını değişik yöntemler kullanarak anlayabilecek ve yorumlayabilecektir 4. quantum mekaniğinin özel görelilikle uyumlu denklemlerini çıkarabilecektir 5. görelilikle uyumlu quantum mekaniği denklemlerini temel parçacıkları ve etkileşmelerini anlamak için kullanabilecektir. <p>Students who pass the course will learn how to:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. apply approximation methods to the systems whose exact solutions can not be found 2. interpret spontaneous emission and absorption of radiation which form the basis of lasers 3. understand and interpret particle scattering using various methods 4. derive the equations of quantum mechanics compatible with special relativity 5. use the equations of relativistic quantum mechanics to understand the elementary particle interactions					

Ders Kitabı (Textbook)	Introduction to Quantum Mechanics, D.J. Griffiths, Pearson 2005 Second Edition		
Diğer Kaynaklar (Other References)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Quantum Physics, Stephen Gasiorowicz, Wiley 2003 Third Edition 2. Kuantum Mekanikği 1-2, Tekin Dereli, Abdullah Verçin, Metu Press 2000 3. Principles of Quantum Mechanics, H.C. Ohanian, Prentice Hall, 1990 4. Principles of Quantum Mechanics, Ramamurti Shankar, Plenum Press,1980. 		
Ödevler ve Projeler (Homework & Projects)	İki haftada bir ödev verilir (en az).		
	Homework assignments are given once in two weeks (minimum).		
Laboratuar Uygulamaları (Laboratory Work)	-		
	-		
Bilgisayar Kullanımı (Computer Use)	-		
	-		
Diğer Uygulamalar (Other Activities)	İki haftada bir kısa sınav yapılır (en az).		
	Quizzes are given once in two weeks (minimum).		
Başarı Değerlendirme Sistemi (Assessment Criteria)	Faaliyetler (Activities)	Adedi (Quantity)	Değerlendirmedeki Katkısı, % (Effects on Grading, %)
	Yıl İçi Sınavları (Midterm Exams)	2	%20
	Kısa Sınavlar (Quizzes)	7	%25
	Ödevler (Homework)	7	%15
	Projeler (Projects)		
	Dönem Ödevi/Projesi (Term Paper/Project)		
	Laboratuar Uygulaması (Laboratory Work)		
	Diğer Uygulamalar (Other Activities)		
	Final Sınavı (Final Exam)	1	%40

DERS PLANI

Hafta	Konular	Dersin Çıktıları
1	Varyasyonel yaklaşıklık: Helyum atomu, hidrojen molekülü iyonu.	1
2	WKB yaklaşıklığı: "Klasik" bölge	1
3	WKB yaklaşıklığı: tünelleme	1
4	Zamana Bağlı Tedirgeme Kuramı: İki düzeyli sistemler	1-2
5	Harmonik tedirgeme	1-2
6	Kendiliğinden ışınım	2
7	Adiyabatik yaklaştırma	1
8	Berry Fazı, Aharonov-Bohm etkisi	1
9	Saçılma: Kısmi dalga analizi	3
10	Faz kaymaları, Born yaklaşıklığı	3
11	İki parçacık saçılması	3
12	Görelî quantum mekaniğine giriş, Klein-Gordon denklemi	4
13	Dirac denklemi	4
14	Dirac parçacığının elektromanyetik etkileşmesi	4-5

COURSE PLAN

Weeks	Topics	Course Outcomes
1	The variational principle: Helium atom, the hydrogen molecule ion	1
2	The WKB approximation: the classical region	1
3	The WKB approximation: tunneling	1
4	Time dependent perturbation theory: two-level systems	1-2
5	Harmonic perturbation	1-2
6	Spontaneous emission (first midterm)	2
7	Adiabatic approximation	1
8	Berry Phase, Aharonov-Bohm effect	1
9	Scattering: partial wave analysis	3
10	Phase shifts, Born approximation	3
11	Two particle scattering (second midterm)	3
12	Introduction to relativistic quantum mechanics, Klein-Gordon equation	4
13	Dirac equation	4
14	Electromagnetic interaction of the Dirac particle.	4-5

Dersin Mühendislik Programıyla Programıyla İlişkisi

	Programın mezuna kazandıracığı bilgi ve beceriler (programa ait çıktılar)	Katkı Seviyesi		
		1	2	3
a	Matematik, fen bilimleri ve mühendislik bilgisini mühendislik problemlerini çözmede kullanabilme becerisi			X
b	Deney tasarlayıp yürütebilme, sonuçlarını analiz edip yorumlama ve modern araç, gereç ve teçhizatı kullanabilme becerisi			
c	Bir makinayı, parçasını veya prosesi, beklenen performansı, imalat özelliklerini ve ekonomikliği sağlayacak şekilde seçme, geliştirme ve tasarlama becerisi			
d	Çok disiplinli takımlarda çalışabilme ve/veya liderlik yapma becerisi			
e	Mühendislik problemlerini tanımlama, formüle etme ve çözüme becerisi			X
f	Mesleki ve etik sorumluluk anlayışına sahip olma		X	
g	Türkçe ve İngilizce etkin yazılı ve sözlü iletişim kurma becerisi		X	
h	Mühendisliğin ulusal ve küresel boyutlardaki etkileri hakkında bilgi sahibi olma ve yorum yapabilme becerisi			
i	Hayat boyu (Sürekli) eğitimin önemini kavrama ve uygulayabilme becerisi			X
j	Mühendisliğin güncel ve çağdaş konularına ilişkin bilgi sahibi olma			
k	Mühendislik tasarım ve analizlerinde bilgisayar yazılımları gibi modern mühendislik yöntemlerini ve çağdaş bilgi erişim olanaklarını kullanabilme becerisi		X	

1: Az, 2. Kısmi, 3. Tam

Relationship between the Course and Engineering Curriculum

	Program Outcomes	Level of Contribution		
		1	2	3
a	An ability to apply knowledge of mathematics, science, and engineering on engineering problems			X
b	An ability to design and conduct experiments, as well as to analyze and interpret data and use modern tools and equipment.			
c	An ability to select, develop and/or design a system, component, or process to meet desired performance, manufacturing capabilities and economic requirements.			
d	An ability to function on and/or develop leadership in multi-disciplinary teams.			
e	An ability to identify, formulate, and solve engineering problems.			X
f	An understanding of professional and ethical responsibility		X	
g	An ability for effective written and oral communication in Turkish and English.		X	
h	An ability to understand and comment on the impact of engineering solutions in a national and global context.			
i	A recognition of the need for, and an ability to engage in life-long learning			X
j	A knowledge of contemporary issues in engineering			
k	An ability to use the techniques, skills, and modern engineering tools , such as computer programs, necessary for engineering design and analysis and use modern information systems		X	

1: Little, 2. Partial, 3. Full

<u>Düzenleyen (Prepared by)</u>	<u>Tarih (Date)</u> 04.06.2010	<u>İmza (Signature)</u>
---------------------------------	-----------------------------------	-------------------------